

Høje-Tåstrup Gymnasium
- inspirationsdag om sårbare unge

tirsdag d.3.juni 2014

Hvem har ansvaret hvornår?

Socialrådgiver – handicapkonsulent

Inge Louv

www.ingelouv.dk

Opgaven lød

- Hvem har ansvaret hvornår?
 - Hvordan finder vi vej i lovparagrafferne, og hvilke ordninger findes der i handicaplovgivningen for unge med særlige behov?

Svaret er...

- Der findes ingen selvstændig handicaplovgivning – hverken for unge med særlige behov eller for andre borgergrupper
- Dansk lovgivning har generel lovgivning indenfor de forskellige områder og skal yde støtte til de borgere, der har behov – uanset, om borgerens støttebehov skyldes funktionsnedsættelse, handicap, fysisk eller psykisk sårbarhed, sociale vanskeligheder, misbrug, svær opvækst, sygdom eller....

...og så alligevel

- I den generelle lovgivning kan der være særbestemmelser, der henvender sig til udvalgte målgrupper f.eks.
 - serviceloven
 - beskæftigelsesloven
 - aktivloven
- hvor udvalgte grupper kan få hjælp efter udvalgte bestemmelser

...og på undervisnings- og uddannelsesområdet

- er der særbestemmelser i f.eks.
 - folkeskoleloven
 - friskoleloven
 - erhvervsgrunduddannelsesloven
 - erhvervsuddannelsesloven
 - gymnasieloven
- der giver udvalgte grupper ret til særlig støtte f.eks. Specialundervisning og specialpædagogisk støtte

Særlovgivning

- i enkelte tilfælde findes der særlovgivning f.eks.
 - kompensation til handicappede i erhverv
 - specialundervisningsloven om kompenserende specialundervisning til voksne
 - lov om ungdomsuddannelse til unge med særlige behov, STU
 - lov om specialpædagogisk støtte ved videregående uddannelser, SPS
- som regulerer den særlige støtte for de særligt udvalgte målgrupper, loven henvender sig til

Diagnoser...

- Diagnoser giver ikke i sig selv adgang til specialundervisning eller anden specialpædagogisk bistand – hverken i folkeskolen, ungdomsuddannelserne eller de videregående uddannelser
- Det er en udredning og beskrivelse af den unges funktionsevne, ressourcer, vanskeligheder og deraf følgende støttebehov, der er styrende for en evt. støtte
- Diagnoser indgår som et delelement i beskrivelserne

Diagnoser...

- Samme princip gælder for støtte efter den sociale- og beskæftigelsesmæssige lovgivning – heller ikke her udløser bestemte diagnoser bestemte tiltag
- Det er en udredning af den unges situation og behov, der er afgørende for, hvilken indsats, man sætter i værk

Som altid er der undtagelser for hovedreglen:

- efter aktivloven kan unge med udvalgte diagnoser få et særligt tillæg til den nye / omdøbte forsørgelsesydelse, uddannelseshjælp

Sektoransvar

- Som hovedregel skal den sektor, der udbyder en ydelse, en service eller en vare sikre, at også borgeren med funktionsnedsættelse kan modtage ydelsen
- Derfor er støttemulighederne som hovedregel forankret i den lov, der i øvrigt regulerer det område, det handler om – folkeskoleloven, erhvervsuddannelsesloven osv.
- Man kan derfor ofte starte dér, hvor det umiddelbart lyder logisk, at ansvaret ligger....

Hvilke ordninger findes der

- i det ordinære uddannelsessystem
 - kontaktlærere
 - uddannelses- og studievejleder
 - mentorordning
 - specialpædagogisk støtte SPS

Vejledning i ungdomsuddannelserne

- Mange steder er der mulighed for at få vejledning af
 - kontaktlærere, der følger den unge og hjælper med uddannelsesplan
 - uddannelses- og studievejleder, der kan hjælpe med f.eks. IT-udstyr eller andre former for pædagogisk støtte
 - mentorordning, hvis den unge i en periode ikke trives eller har andre vanskeligheder

Der kan ydes SPS, specialpædagogisk støtte på

- frie grundskoler (privatskolerne)
- frie kostskoler (efterskoler)
- EUD – erhvervsuddannelser
- SOSU – social- og sundhedshjælper + assistent
- PAU – pædagogisk assistentuddannelse
- gymnasier, HHX, HTX og HF
- videregående uddannelse

Hvert område beskrives på www.spsu.dk

Hvad er specialpædagogisk støtte

- Et specialpædagogisk støtteforløb kan fx bestå i
 - særligt tilrettelagte undervisningsforløb
 - hjælpemidler og instruktion i brug heraf
 - særligt udformede undervisningsmaterialer
 - personlig assistance og sekretærhjælp.
 - særlige vilkår for og arbejdsformer under prøver og eksaminer
- Listen er ikke udtømmende, men blot eksempler
- Støtte må alene gives, for at den unge kan modtage undervisning - dvs. ikke lektiehjælp og i frikvarterer

Hvordan søges SPS-støtte

- Den kommende studerende, lærling eller elev skal
 - ved ansøgning om uddannelse notere, at der kan blive behov for specialpædagogisk støtte
 - kontakte studievejlederen på uddannelsesstedet
 - medbringe eventuel dokumentation for handicap eller funktionsnedsættelse
 - fortælle om vanskelighederne og om, hvorfor der er brug for støtte til gennemførelse af uddannelsen
 - tale med studievejlederen om, hvilke former for støtte, der kan hjælpe
 - drøfte med studievejlederen, om der skal søges støtte under en eventuel praktikperiode
- Den unge må gerne tage en bisidder med til samtalen

Hvem har ansvar for hvad...

- Når jeg søger på Ungdommens Uddannelsesvejledning i min lovsamling, får jeg
 - 22 love
 - 59 lovforslag
 - 37 bekendtgørelser
 - 10 vejledninger
 - 11 skrivelser
- + en række andre dokumenter
- Der er ikke noget at sige til, at UU-vejlederen anses som en vigtig person for den unge...

Hvem har ansvaret for hvad

- UU-vejlederen vejleder unge med særlige behov, indtil den unge er godt i gang med en ungdomsuddannelse eller er fyldt 25 år
- Anfører på den unges ansøgning til ungdomsuddannelse, hvis der er behov for støtte i uddannelsen
- Studievejlederen vejleder under ungdomsuddannelsen
- Studievejlederen vurderer, om og hvilken form for støtte, der kan iværksættes
- Studievejlederen søger evt. SPS-midler i Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen (Undervisningsministeriet)

Særlige udfordringer

- Overgangen
 - fra grundskole til ungdomsuddannelse
 - fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse
 - fra et semester til det næste både ved juletid og sommerferietid
 - fra skole til praktik
- kræver en særlig opmærksomhed, da det ofte er her, det kan gå galt

Overgange

- Unge, der har modtaget specialundervisning og anden specialpædagogisk støtte i grundskolen, vil ofte få noteret på deres ansøgning, at der er behov for SPS støtte i ungdomsuddannelsen
- Det betyder, at støtten (ofte) vil være tilgængelig ved studiestart
- UU vejlederen følger over og sikrer sig, at 'nogen' tager imod

Overgangen fra ungdoms- til videregående uddannelse

Den unge, der skal på videregående uddannelse

- kan på ansøgningen gøre opmærksom på, at der skal søges SPS
- kan først søge SPS, når man er optaget på uddannelsen men kan
- udfylder et ansøgningsskema med begrundelse samt dokumentation for handicap
- Skriverunder på, at SPS-vejlederen på uddannelsen søger om SPS-midler i Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen

Hvem har ansvaret for befording

- For befording af elever, lærlinge eller studerende, der ikke selv kan befordre sig
 - det er Ikke uddannelsessystemet – mystisk...
- Den sociale sagsbehandler kan bevilge dækning af merudgiften til transport efter servicelovens § 41 for unge under 18 år eller servicelovens § 100 for unge over 18 år, hvis den unge opfylder betingelserne
- Jobcentret kan yde støtte til befording som led i en revalideringsplan, hvis den unge er berettiget til revalidering

Hvem har ansvaret for forsørgelse

- Den unge under 18 år forsørges af forældrene
- Den unge over 18 år kan på visse betingelser søge SU – søges elektronisk på *minSU* på www.su.dk
- Den unge på en videregående uddannelse kan på visse betingelser yderligere søge handicaptillæg til SU elektronisk på *minSU* på www.su.dk
- På uddannelserne findes SU-kontor eller studievejledere, der kan hjælpe
- Unge over 18 år kan efter en konkret vurdering få bevilget revalidering og dermed få forsørgelse og særlig støtte til uddannelsesrelaterede udgifter – søges i Jobcentret

Nyttige hjemmesider

- www.ug.dk UddannelsesGuiden med blandt andet
 - støtte til studievalg
 - e-vejledning
- www.retsinfo.dk alle landets love og regler
- www.uvm.dk Undervisningsministeriet
- www.ufm.dk Uddannelsesministeriet
- www.su.dk Statens Uddannelsesstøtte
- www.spsu.dk om specialpædagogisk støtte
- www.bmhandicap.dk Specialfunktionen Job & Handicap

Tak for i dag!